

वेळ : 3 तास

एकूण गुण: १००

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवीकडील अंक एकूण गुण दर्शवितात
३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

- प्र.१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) वॉलराच्या सर्वसाधारण समतोल सिद्धांताची चर्चा करा.
- ब) विनिमयाच्या संदर्भात पॅरोटो महत्तमतेच्या सीमान्त अटीचे स्पष्टीकरण द्या
- क) अॅरोच्या अशक्यता प्रमेयाचे वर्णन करा.
- प्र.२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) मत्तेदारी बाजाराचा अर्थ व वैशिष्ट्ये विशद करा.
- ब) मूल्यविभेद म्हणजे काय? मूल्यविभेदाच्या विविध श्रेणी सांगा.
- क) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेतील वस्तू विभेद संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) अल्पजनाधीकारातील कुर्नाचे प्रतिमान स्पष्ट करा.
- ब) किंमत नेतृत्वाची व्याख्या देवून अल्प खर्च किंमत नेतृत्व प्रतिमानाची चर्चा करा.
- क) खेळ सिद्धांतातील 'कैद्याचा पेचप्रसंग' डावपेचाचे वर्णन करा.
- प्र.४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) शोधाच्या अर्थशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.
- ब) मालक- प्रतिनिधी समस्येची चर्चा करा.
- क) प्रतिकूल निवडीची समस्या म्हणजे काय? प्रतिकूल निवड समस्या कमी करण्यासाठी विविध उपाय सुचवा.
- प्र.५. टीप्पा लिहा (कोणतेही दोन) २०
- अ) पॅरोटो महत्तमता आणि पूर्ण स्पर्धा
- ब) मत्तेदारी युक्त स्पर्धेतील अतिरिक्त क्षमता
- क) केंद्रीकृत कार्टेल
- ड) लेमन्स बाजार

किंवा

प्र.५. खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१. ----- विश्लेषण अर्थव्यवस्थेतील ग्राहक, उत्पादक, कंपनी आणि उद्योगांच्या संपूर्ण संघटनेच्या समतोलतेशी संबंधित आहे.

अ) सामान्य समतोल

ब) आंशिक समतोल

क) व्यवसाय चक्र

ड) तर्कशुद्ध अपेक्षा

२. सार्वत्रिक संतुलन सिद्धांत ----- यांनी विकसित केला.

अ) आल्फ्रेड वेबर

ब) डॉक्टर मार्शल

क) लिआन वॉलरास

ड) जोसेफ शुम्प्टर

३. पॅरेटो विश्लेषण अर्थव्यवस्थेतील ----- बदलांकडे दुर्लक्ष करते.

अ) उत्पादनातील

ब) पुरवठ्यातील

क) तंत्रज्ञानातील

ड) मागणीतील

४. एजवर्थ बॉक्समध्ये ----- हा दोन उपभोक्त्यांच्या समवृत्ती वक्रांमधील स्पर्श बिंदूचा संच असतो

अ) मागणी वक्र

ब) करार वक्र

क) पुरवठा वक्र

ड) फिलिप्स वक्र

५. उत्पादनाचा समतोल म्हणजे ----- संसाधनांचे कार्यक्षम वाटप होय.

अ) उपभोक्त्यांमधील

ब) पेढ्यांमधील

क) श्रमिकांमधील

ड) भांडवलामधील

६. मत्केदारी अंतर्गत AR आणि MR वक्र ----- असतात.

अ) क्षैतिज समांतर

ब) ऊर्ध्वगामी उतार

क) खालच्या दिशेने उतार

ड) उभे

36618

- ७ खालीलपैकी एकाधिकार शक्तीचा मूलभूत स्रोत कोणता आहे?
अ) पूर्ण लवचिक मागणी
ब) पूर्ण अलवचिक मागणी
क) एकक लवचिक मागणी
ड) नवीन कंपन्यांच्या प्रवेशासाठी अडथळे
८. किंमत भेदभावाचा उद्देश खालीलपैकी कोणता आहे?
अ) प्रचंड साठा राखणे
ब) जास्तीत जास्त नफा मिळवणे
क) प्रमाणाचे बचतीचा आनंद घेणे
ड) किंमतीद्वारे समता प्रस्थापित करणे
९. मूल्यभेदाच्या परिस्थितीत ग्राहकांचे अधिक शोषण होते.
अ) द्वितीय श्रेणी
ब) प्रथम श्रेणी
क) तृतीय श्रेणी
ड) चतुर्थ श्रेणी
१०. ----- हे ब्रँड, आकार, रंग, आकार इत्यादींच्या आधारावर उत्पादनांमध्ये फरक करणे संदर्भित करते.
अ) उत्पादन भिन्नता
ब) वस्तुभेद
क) उत्पादन युद्ध
ड) किंमतीत भेदभाव
११. कुर्नॉट प्रतिमानामध्ये, प्रत्येक उत्पादक शेवटी एकूण उत्पादनाच्या ----- उत्पादन करतो.
अ) $1/4$
ब) $1/8$
क) $1/3$
ड) $1/2$
१२. ----- हे अपूर्ण संगनमत अल्पाधिकाराचे एक रूप आहे.
अ) केंद्रीकृत कार्टेल
ब) मार्केट शेअरिंग कार्टेल
क) किंमत नेतृत्व
ड) उत्पादन नेतृत्व

- १३ खालीलपैकी कोणता अशुन्य बेरीज खेळ आहे?
अ) बुद्धिबळ
ब) कैद्यांची कोंडी
क) कार्टेल
ड) द्रव्याधिकारातील स्पर्धा
- १४ असंगत अल्पधिकारातील किंमत ----- असते.
अ) ताठर
ब) उच्च
क) कमी
ड) लवचीक
- १५ खेळ सिद्धातामध्ये, प्रतिस्पर्धी काय निर्णय घेतो याचा विचार न करता पेढीला स्वतःचा निर्णय उपलब्ध असणे म्हणजे ----- होय.
अ) प्रभावी व्यूह
ब) खेळ जिंकण्याची निवड
क) कैद्यांची कोंडी
ड) नॅश समतोल
- १६ ग्राहक नेहमी ----- च्या शोधात असतात
अ) स्वस्त उत्पादन
ब) महाग उत्पादन
क) सर्वात वाईट उत्पादन
ड) जुने उत्पादन
१७. विषम माहिती ----- समस्या निर्माण करू शकते
अ) बाजार अपयश
ब) सरकार अपयश
क) बाजारातील कामकाज
ड) बाजारातील नफा
- १८ लेमन्स बाजार _____ चा बाजार आहे
अ) सदोष उत्पादने
ब) चांगली उत्पादने
क) विक्रेते
ड) ग्राहक

१९ खालीलपैकी कोणता व्यवसाय नैतिक धोक्याच्या समस्येशी संबंधित आहे?

- अ) बँक व्यवसाय
- ब) विमा व्यवसाय
- क) बांधकाम व्यवसाय
- ड) उद्योग व्यवसाय

२० खरेदीदारांना उत्पादनांच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन करण्यात मदत करण्यासाठी -----वापरतात.

- अ) मागणी
- ब) बाजार संकेत
- क) पुरवठा
- ड) खर्च
